

Grindsted Kirke

Søndag d. 24. februar 2019 kl. 9.30

Steen Frøjk Søvnald

Prædiken til søndag seksagesima, Mark 4,1-20. 1. tekstrække

Salmer

DDS 417: Herre Jesus, vi er her (DDK 205)

Dåb – DDS 448,1-3 + 4-6: Fyldt af glæde over livets under (DDK 147)

SoS 577b: Lær mig at kende dine veje

DDS 152: O Herre Gud, din lære (DDK 276)

Altergang SoS 79: Kun en dag, et øjeblik ad gangen

DDS 312: Sandheds tolk og taler (DDS 173)

DDS 208: Skriv dig, Jesus, på mit hjerte (DDK 285)

DDS 399: Klokken slår, tiden går (DDK 307)

Tekstlæsninger

GT-læsning: Es 55,6-11

Søg Herren, når han er at finde, kald på ham, når han er nær. Den ugudelige skal forlade sin vej, det onde menneske sine planer og vende om til Herren, som vil vise

ham barmhjertighed, tilbage til vor Gud, for han er rig på tilgivelse. For jeres planer er ikke mine planer, og jeres veje er ikke mine veje, siger Herren; for så højt som himlen er over jorden, er mine veje højt over jeres veje og mine planer over jeres planer. For som regnen og sneen falder fra himlen og ikke vender tilbage dertil, men væder jorden, befrugter den og får den til at spire og giver udsæd til den, der vil så, og brød til den, der vil spise, sådan er mit ord, som udgår af min mund; det vender ikke virkningsløst tilbage til mig, men det gør min vilje og udfører mit ærinde.

Epistel: 1 Kor 1,18-25

Vel er ordet om korset en dårskab for dem, der fortabes, men for os, der frelses, er det Guds kraft – der står jo skrevet: »De vises visdom vil jeg ødelægge, de kloges klogskab vil jeg tilintetgøre.« Hvor er de vise henne, hvor er de skriftkloge, hvor er denne verdens kloge hoveder? Har Gud ikke gjort verdens visdom til dårskab? For da Gud i sin visdom ikke ville, at verden skulle kende ham gennem sin egen visdom, besluttede Gud at frelse dem, som tror, ved den dårskab, der prædikes om. For jøder kræver tegn, og grækere søger visdom, men vi prædiker Kristus som korsfæstet, en forargelse for jøder og en dårskab for hedninger; men for dem, der er kaldet, jøder såvel som grækere, prædiker vi Kristus som Guds kraft og Guds visdom. For Guds dårskab er visere end mennesker, og Guds svaghed er stærkere end mennesker.

Prædiketekst: Mark 4,1-20

Jesus gav sig igen til at undervise nede ved søen. Og en meget stor skare flokkedes om ham, så han måtte gå om bord og sætte sig i en båd ude på søen, mens hele skaren stod på bredden inde på land. Og han lærte dem meget i lignelser, og i sin undervisning sagde han til dem: »Hør her! En sædemand gik ud for at så. Og da han såede, faldt noget på vejen, og fuglene kom og åd det op. Noget faldt på klippegrund, hvor der ikke var ret meget jord, og det kom straks op, fordi der kun var et tyndt lag jord; og da solen kom højt på himlen, blev det svedet, og det visnede, fordi det ikke havde rod. Noget faldt mellem tidsler, og tidslerne voksede op og kvalte det, så det ikke gav udbytte. Men noget faldt i god jord og gav udbytte; det voksede op og

groede, og noget bar tredive og noget tres og noget hundrede fold.« Og han sagde: »Den, der har ører at høre med, skal høre!« Da han var blevet alene med sine ledsagere og de tolv, spurgte de ham om lignelserne. Og han svarede dem: »Til jer er Guds riges hemmelighed givet, men til dem udenfor kommer alt i lignelser, for at de skal se og se, men intet forstå, de skal høre og høre, men intet fatte, for at de ikke skal vende om og få tilgivelse. Og han sagde til dem: »Forstår I ikke denne lignelse? Hvordan skal I så kunne forstå de andre lignelser? Sædemanden sår ordet. Med dem på vejen, hvor ordet sås, er det sådan, at når de har hørt det, kommer Satan straks og tager det ord bort, der er sået i dem. De, der bliver sået på klippegrund, er dem, der straks tager imod ordet med glæde, når de har hørt det; men de har ikke rod i sig, de holder kun ud en tid, så når der kommer trængsler eller forfølgelse på grund af ordet, falder de straks fra. Andre er dem, der bliver sået mellem tidslerne; det er dem, som har hørt ordet, men denne verdens bekymringer og rigdommens blændværk og lyst til alt muligt andet kommer til og kvæler ordet, så det ikke bærer frugt. Men de, der bliver sået i den gode jord, det er dem, der hører ordet og tager imod det og bærer frugt, tredive og tres og hundrede fold.«

PRÆDIKEN

Måske kender en del af forsamlingen dette billede...

Det er fra spillet Hay Day, som bliver spillet af millioner af mennesker

hver dag, som bruger en god del af den dyrebare fritid på at sidde foran en smartphone eller en iPad og spille Hayday. Man kan blive landmand foran skærmen,

og da jeg i sidste uge havde et par fridage i vinterferien, lykkedes det mig at komme op i niveau 24 – dog stadig langt fra de fleste spillere.

Billedet her er fra Greg's farm – og Greg er den landmand, alle kender. Han er venner med alle i spillet og går også ind og hjælper til fra niveau 25, så der er jeg altså ikke kommet til endnu.

Jeg tænkte på Hay Day i forbindelse med i dag, fordi det handler om dyrkning af jord. I Hay Day begynder alt med jorden, der tilsås og dyrene, der får mad at spise, og så kan man producere alt muligt til videresalg og derved udvikle sig i spillet.

Hvis Jesus havde levet i dag og fortalt for børn eller unge, så kunne han have sammenlignet med Hay Day – for han tog udgangspunkt i menneskers hverdag. Jeg tager Greg som et billede på Gud. Vores jord har nemlig en Greg, en Gud, der dyrker sin jord med stor omsorg, helt nede fra niveau 1, fra dåbsstadiet.

Derfor fortalte Jesus lignelsen om sædemanden, som ville være en kendt situation dengang. Han går ud med sine korn og sår dem overalt. Han sår også steder, hvor kornene ikke spirer eller bærer frugt, og det er et billede på den generøse og gavmilde Gud, der vil have ordet ud overalt. Vi kan godt nogle gange i kirken tænke, at vi spilder mange korn. Vi fortæller om Guds enorme kærlighed til tusindvis af mennesker hvert år, og hvor meget frugt bærer det? Hvor mange griber fat i Jesus og bliver hans disciple, som vi hørte om ved dåben: *Gå hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem... og lærer dem at holde alt det, som jeg har befalet jer?* Hvor meget frugt bærer det i dag, når vi hører Guds ord? Vil vi tage det ind i vores liv og leve på Guds ord, som dagligt brød på denne jord?

Eller vil det gå, som Jesus siger: *de skal se og se, men intet forstå, de skal høre og høre, men intet fatte, for at de ikke skal vende om og få tilgivelse. For dem, der fortæbes*, siger Paulus, er Ordet om korset en dårskab, en tåbelighed.

Og nu har vi hørt en lignelse. Vi kan godt tænke, at det er en sød godnat-historie ved sengekanten – men vi skal tænke på, dels hvem der fortalte den, og hvad lignelsen handler om. Hvem fortalte den? Det gjorde Guds søn. Det er altså Gud, der taler sit

Ord til os i dag. Hvad handler den om? Jo, om hvordan Guds ord virker i verden, hvordan Guds rige arbejder og vokser i verden. Guds ord er stærkt og kraftigt. Det kan omstyrte riger og forvandle mennesker. Det har gjort sin gerning i vores land og folk gennem mere end tusind år. Jeg sagde noget om solen i begyndelsen af gudstjenesten. 2 sekunders aktivitet på solen svarer til ét års energiproduktion på hele jorden. Og så skal vi huske, at solen er kun én stjerne blandt milliarder af stjerner i vores galakse, Mælkevejen. Og Mælkevejen er blot én galakse blandt milliarder af andre galakser. Og Gud kender stjernerne, for han har selv skabt dem ved sit Ord. Sl 33: *Ved Herrens ord blev himlen skabt, hele dens mangfoldighed ved et pust fra hans mund.*

Jo, Guds ord er stærkt, og vi gør klogt i at regne med det i vores liv. Vi mennesker er nemlig jorden i Jesu lignelse. Og Gud spreder korn lige nu, mens vi lytter til hans ord, han sår et frø i os. Lignelsen bliver så at sige virkelighed lige nu og her. Og Gud vil, at det skal bære frugt, mere end hvad nogen troede var menneskeligt muligt. Og frøet er Ordet om Jesus, verdens bedste budskab om Jesu kærlighed, om ham, der ofrede sig for os. Han lagde sig i graven, så at sige som et dødt korn – og det er et billede, Jesus selv bruger – da han døde på korset, bærende på al vores synd og skyld. Det er Ordet om ham, der gik ud af graven igen lyslevende og derfor lever i dag. Dette korn har båret frugt ikke bare 30, 60 eller 100 gange, men millioner af gange, nemlig hver gang et menneske bliver døbt til at tilhøre Jesus og hver gang, et menneske får tillid til Jesus og tror på ham, og hver gang et menneske, der tror på Jesus, lægges i graven. Men vækstbetingelserne er vanskelige. Kun én ud af fire jordbunde er gode. Det er ikke med i Hay Day – der er jorden altid god, og tingene vokser op, når det bliver sået – men der er så andre udfordringer i spillet.

Vækstbetingelserne er dårlige i menneskehjertet. En af de store hindringer er, at vi tror, at vi skal være den gode jord, for at Gud vil så sine korn i os, for at Gud vil have med os at gøre. Vi kan nemt tænke: ”Jeg er slet ikke from nok eller religiøs nok til at Gud skulle spille sine korn på mig. Min teologiske kundskab er pinligt lille, jeg

falder konstant i synd, jeg tør ikke holde en andagt til ungdomsmødet eller åbne munden til bedemøde. Jeg tør næsten ikke vove mig ind i kirken. Jeg er slet ikke en rigtig kristen.”

Andre tænker: ”Ja, jeg er den gode jord. Jeg kommer trofast i kirke, jeg har den korrekte lutherske teologi, jeg giver penge til Guds rige, jeg har lært at bede flotte bønner til bedemøde og de andre ved, at jeg er en god kristen.”

Tankegangen er i begge tilfælde, at man skal være god nok for at have med Gud at gøre. Men nu skal du høre: Gud tænker ikke sådan. Faktisk handler kristendom overhovedet ikke om at være god nok. Det er nærmest det modsatte: Er du dårlig nok til at have med Gud at gøre? Ingen er os er i udgangspunktet god jord. Og har du indset det? Ved du, hvem du er? Så kan du nemlig høre, hvad Jesus siger til dig og åbne dig for hans kærlighed. *Jeg er ikke kommet for kalde på de retfærdige, men syndere*, siger Jesus.

Der er kornene, der blev sået på vejen. De kom slet ikke til at spire, og sådan går det også med mange af de korn, Gud sår i dag. De kommer slet ikke i gang. Fuglene kom og åd det op. Ja, ja – det er jo, hvad der sker, tænker vi, og fuglene skal også leve – men læg mærke til, at der er en åndelig virkelighed bag. Guds ord har en modstander. Jesus forklarer, og hold nu fast på jeres kirkebænk: *Med dem på vejen, hvor ordet sås, er det sådan, at når de har hørt det, kommer Satan straks og tager det ord bort, der er sået i dem*. Guds ord har en modstander, og han vil tage ordet væk fra dig, så snart du hører det.

Hvad skal vi sige om Satan? Nogle vil sige, at han er en tegneseriefigur med horn i panden og en tre-flegnet fork i hånden. Han findes ikke, ud over i gale menneskers hoveder – og en af de gale mennesker skulle så altså være Jesus Kristus. Den anden reaktion er: Jeg styrer uden om ham. Jeg lader være med at inklade mig med ham og undlader ”ånden i glasset” og andre ting, der direkte påkalder ham. Satan er virkelig, og han er en tyv, der påvirker vores tanker og hjerter. På P-pladser kan man se skilte med skriften: ”Tag dine ting før tyven gør det”. Det er sådan, Jesus taler om Satan.

Han vil ikke bare stjæle dine penge eller din bil, men først af alt vil han tage Ordet om Jesus fra os. Dåben er en måde for Gud at så korn på, og vi kan glæde os over, at disse korn bliver sået i mange børns hjerter. Men hvor tit sker det ikke, at troen på Jesus bliver revet væk fra dem, inden de når at høre mere om ham. Det er skræmmende, hvor mange der ikke engang får chancen for at høre om Jesus og følge ham. Men det er Djævelens klare strategi. Måske vil du styre uden om ham, men han agter slet ikke at styre uden om dig. Måske vil du styre uden om ham, men han styrer ikke uden om dig. På vejen, hvor Guds Ord slet ikke spirer, har han let spil.

Nogle korn falder på klippegrund. De hører evangeliet og tager imod det. De jubler over Guds godhed, at han elsker mig. Jesus blev født på jorden for at frelse mig, og det vil jeg gerne tage imod. Men Djævelen stopper ikke her. Han venter på, at den første tid er forbi, og så sætter han ind. Jesus siger: *De, der bliver sået på klippegrund, er dem, der straks tager imod ordet med glæde, når de har hørt det; men de har ikke rod i sig, de holder kun ud en tid, så når der kommer trængsler eller forfølgelse på grund af ordet, falder de straks fra.* Jesus siger ikke: ”Hvis der kommer trængsler...”, men *når*. En har sagt: ”Der findes ikke en tro uden trængsler”. Troen bliver prøvet, og det skal enhver vide, som hører Ordet om Jesus. Man går ikke bare glat gennem livet og lever i overhalingsbanen, men der kommer trængsler og endda forfølgelse på grund af ordet. Vi ved alle, at hvis vi bliver udsat for modgang, så spørger vi: Hvor bliver Gud af? Hvis ikke Ordet har dybe rødder, så dør det ud. Den tredje jord er *dem, der bliver sået mellem tidslerne; det er dem, som har hørt ordet, men denne verdens bekymringer og rigdommens blændværk og lyst til alt muligt andet kommer til og kvæler ordet, så det ikke bærer frugt.*

Man behøver næsten ikke kommentere det. *Denne verdens bekymringer*, hvem kender ikke til det? *Rigdommens blændværk* – det bedrag, at rigdom giver os, hvad vi har brug for og opfylder vores behov.

Men de, der bliver sået i den gode jord, det er dem, der hører ordet og tager imod det og bærer frugt, tredive og tres og hundrede fold. Når Guds Ord har dybe rødder og

falder i god jord, så kan det bestå og vokse, selv i de svære vilkår, som et menneskeliv er. Det bliver udtrykt så fint i dåbssalmen: ”Fyldt af bæven foran ukendt fremtid, lægger vi vort barn i dine hænder. Det, som sker i dåben, gør os trygge”.

Guds Ord og med Jesus i vores liv bærer vi frugt. Hundrede folk kan jorden aldrig bære af sig selv, men kun, når Gud giver vækst, når det ikke afhænger af os selv, men af ham. Og Gud arbejder i verden, og vi kan arbejde med ved at bede og ved at gå med Guds Ord til flere mennesker. *Høsten er stor, men arbejderne få*, siger Jesus. *Bed derfor høstens herre om at sende arbejdere ud til sin høst*. Når Guds Ord vokser i os, så vokser også smerten over, at mange endnu ikke har hørt verdens bedste budskab.

Nu var det oplagt at spørge: Hvilken jordbund er du? Det vil jeg ikke, for er du og jeg ærlige over for os selv og Gud, så kan vi ikke svare ”den gode jord”.

I stedet vil jeg spørge: Hørte du, hvad Jesus sagde? Kender du dit hjerte og dets modstand mod Gud? Hørte du ordet om den gavmilde sædemand, der spreder sine korn overalt i håb om, at det bærer frugt? Hørte du om ham, der ofrede sig for dig? Så kan dagen blive en Heyday. Hay Day staves egentlig forkert, for direkte oversat betyder det ”Hø-dag”, altså en dag med hø, som køerne spiser. Spiludviklerne ville lave et spil ud fra ordet ”Heyday” – som betyder en dag med aktivitet, vækst og glæde. ”Heyday” kommer af det germanske ord ”Hurra”.

Hør, hvad Jesus siger, og lad dagen blive en Heyday. Ikke en ”hø-dag”, men en vækstdag, som der står her, hvor venskabet med Jesus vokser, og Guds rige vokser i os.

Amen!

